

Torah as Poetry? Dr. Avivah Zornberg

Parashat Tetzave: Megillat Esther

1. רמב"ם: הלכות מגילה וחנוכה ב:יח

כָּל סִפְרֵי הַנְּבִיאִים וְכָל הַפְּתוּבִים עֲתִידִין לְבָטֵל לְיָמֵי הַמְּשִׁיחַ חוּץ מִמְּגִלַּת אֶסְתֵּר וְהָרִי הִיא קִיּוֹם פְּחֻמְשָׁה חֲמִשֵּׁי תוֹרָה וְכִהְלָכוֹת שֶׁל תוֹרָה שֶׁבְּעַל פִּה שְׂאִינֵן בְּטֵלִין לְעוֹלָם. וְאַף עַל פִּי שֶׁכָּל זְכוֹרֵן הַצָּרוֹת יִבְטַל שְׁנַאֲמַר (ישעיה סה טז) "כִּי נִשְׁכַּחוּ הַצָּרוֹת הָרְאוּשׁוֹנוֹת וְכִי נִסְתָּרוּ מְעִינֵי". יְמֵי הַפּוֹרִים לֹא יִבְטְלוּ שְׁנַאֲמַר (אסתר ט כח) "וְיָמֵי הַפּוֹרִים הָאֵלֶּה לֹא יִעָבְרוּ מִתּוֹךְ הַיְּהוּדִים וְזָכְרָם לֹא יִסּוּף מִזֶּרְעָם".
השגת הראב"ד

כל ספרי הנביאים וכו'. א"א לא יבטל דבר מכל הספרים שאין ספר שאין בו למודה. אבל כך אמרו אפילו יבטלו שאר ספרים מלקרות בהם מגילה לא תבטל מלקרותה בצבור, עכ"ל.

1. Rambam: Laws of Purim 2:18

All Prophetic Books and the Sacred Writings will cease [to be recited in public] during the messianic era except the Book of Esther. It will continue to exist just as the Five Books of the Torah and the laws of the Oral Torah that will never cease. Although ancient troubles will be remembered no longer, as it is written: "The troubles of the past are forgotten and hidden from my eyes" (Isaiah 65:16), the days of *Purim* will not be abolished, as it is written: "These days of *Purim* shall never be repealed among the Jews, and the memory of them shall never cease from their descendants" (Esther 9:28).

2. שפת אמת: פורים תדל"ה

מה שלא קבעו בלילה משתה ושמחה. כי העשי' בא אחר הזכירה. ועיקר הזכירה ביום. וכן הוכיחו תוס' מדסעודה ביום דעיקר מצות קריאה ביום. ולכך אחר השלמת הזכירה ומעורר ע"י הקריאה הארת הנס כדכתיב יהימים כו' נזכרים ונעשים. וכן לעשות אותם ימי משתה ושמחה הוא כנ"ל שע"י הקריאה מתעורר הנס.

2. Sfat Emet: Purim (1875)

The Sages did not command that feasting and rejoicing begin in the evening of Purim, because the text indicates that the Megilla reading precedes these commandments

(*nizkarim ve-na'asim*) and the reading applies mostly to the daytime. Tosafot proved from that that the festive meal is celebrated only in the daytime. Therefore, it is only after completing of the Megilla reading - and as a result of the reading - that the illumination of the miracle is aroused. "And the days are remembered and performed... To make them days of feasting and rejoicing." As we have said, the awareness of the miracle is aroused by the reading.

3. רש"י: אסתר ט:כו

על כן על כל דברי האגרת הזאת. נקבעו הימים האלה ולכך נכתבה לדעת דורות הבאים. ומה ראוי עושי המעשים האלה שעשאוהו.

ומה הגיע אליהם. מה ראוי אחשוורוש שנשתמש בכלי הקדש, "ומה הגיע אליהם": שפא שטן ורקד ביניהם וחרג את ושתוי. מה ראוי המן שנתקנא במרדכי, ומה הגיע אליו: שתלו אותו ואת בניו. מה ראוי מרדכי שלא יכרע ולא ישתחוה, ומה ראוי אסתר שזמנה להמן.

3. Rashi: Esther 9:26

For this reason ... because of all that is narrated in this letter. These days were designated, and therefore it [the Megillah] was written for the future generations to know.

Why they saw fit. Those who did these deeds, that they did them.

And what happened to them as a result. What did Achashveirosh see that he used the sacred vessels, "and what happened to them as a result," that Satan came and danced among them and slew Vashti. What did Haman see that he became jealous of Mordechai, "and what happened to him as a result," that they hanged him and his sons. What did Mordechai see that he did not kneel or prostrate himself, and what did Esther see that she invited Haman?

4. רש"י: אסתר א:א

ויהי בימי אחשוורוש. מלך פרס היה, שמלך תחת כורש לסוף שבעים שנה של גלות בבל.

4. Rashi: Esther 1:1

He was the king of Persia who reigned in place of Koresh at the end of the seventy years of the Babylonian exile.

5. תלמוד בבלי: מגילה יג:2

...כיון שנפל פור בחודש אדר שמח שמחה גדולה אמר נפל לי פור בירח שמת בו משה ולא היה יודע שבשבעה באדר מת ובשבעה באדר נולד.

5. Babylonian Talumd: Megillah 13b

Once the lot fell on the month of Adar, he, Haman, greatly rejoiced, for he saw this as a favorable omen for the execution of his plans. **He said: The lot has fallen for me**

in the month that Moses died, which is consequently a time of calamity for the Jewish people. But he did not know that not only did Moses die on the seventh of Adar, but he was also born on the seventh of Adar, and therefore it is also a time of rejoicing for the Jewish people.

6. אסתר רבה: פרק ו:ו

דוד ומרדכי ניתן להם רמז וחשו
מֶרְדֵּכַי, וּבְכָל יוֹם וַיּוֹם מֶרְדֵּכַי מִתְהַלֵּךְ לְפָנַי חֹצֵר בֵּית הַנְּשִׂימִים, אָמַר אֶפְשָׁר לְצַדִּיקָתָהּ זֹאת שֶׁתִּנְשָׂא לְעָרְלִי, אֲלֵא
שֶׁעֲתִיד דָּבָר גְּדוֹל שִׁיאָרַע עַל יִשְׂרָאֵל וְעֲתִידִים לְהִנָּצֵל עַל יָדֶיהָ.

6. Esther Rabbah: 6:6

Mordechai and David were given a hint and they sensed it. Of Mordechai we read that *Mordechai walked every day before the court of the women's house* (Esther 2:11). He thought to himself: How is it possible that this righteous maiden should be married to an uncircumcised man? It must be because some great calamity is going to befall Israel and they will be delivered through her.

7. תלמוד בבלי: סוטה יב: -יג.

ותקח מרים הנביאה אחות אהרן וגו' אחות אהרן ולא אחות משה אמר רב עמרם אמר רב ואמרי לה אמר רב
נחמן אמר רב מלמד שהיתה מתנבאה כשהיא אחות אהרן ואומרת עתידה אמי שתלד בן שמושיע את ישראל
וכיון שנולד משה נתמלא כל הבית כולה אור עמד אביה ונשקה על ראשה אמר לה בתי נתקיימה נבואתיך
וכיון שהטילוהו ליאור עמד אביה וטפחה על ראשה אמר לה בתי היכן נבואתיך והיינו דכתיב (שמות ב, ד)
ותצב אחותו מרחוק לדעה מה יעשה לו לידע מה יהא בסוף נבואתה.

7. Babylonian Talmud: Sotah 13a

“And Miriam the prophetess, the sister of Aaron, took a timbrel in her hand; and all the women went out after her with timbrels and with dances” (Exodus 15:20). The Gemara asks: Why is Miriam referred to as “the sister of Aaron,” and not the sister of Moses? Rav Amram says that Rav says, and some say that Rav Nahman says that Rav says: This teaches that Miriam already prophesied when she was still the sister of only Aaron, i.e., before Moses was bosaid to her: My daughter, where is your prophecy? And this is as it is written: “And his sister stood afar off, to know what would be done to him” (Exodus 2:4), i.e., to know what will be the ultimate resolution of her prophecy.

8. רש"י: אסתר ד:יד

ומי יודע אם לעת פזאת הגעת למלכות. ומי יודע אם יחפץ בך המלך לשנה הבאה שהוא זמן ההרגה.
לעת פזאת. שהוא הנה עומד בניסן וזמן ההרגה באדר לשנה הבאה.
הגעת למלכות. אם תגיעי לגדלה שאת בך עכשיו.

8. Rashi: Esther 4:14

Who knows whether, at this time next year, you will retain your royal position. [I.e.,]

“And who knows whether the king will desire you next year, which is the time of the massacre.”

At this time next year. For he was presently in Nisan, and the time of the massacre was in Adar of the next year.

You will retain your royal position. If you will attain the greatness which you now enjoy.

9. מהר"ל: אור חדש נד

ובמדרש (ילקוט שמעוני תהלים, תרפה, כב) יום ראשון אמרה אלי יום שני אמרה אלי יום שלישי צעקה בקול גדול אלי אלי למה עזבתני ד"א אלי בים אלי בסיני ועזבתני, וביאור זה כי יום ראשון כאשר לא היה נענה בתפילה אין ראייה שהש"י עזב אותה ולכך לא אמרה למה עזבתני בתפילה וכן ביום השני ג"כ עדיין לא אמרה אלי למה עזבתני אבל ביום השלישי שכבר שלשה ימים עברו ואין הש"י עוזב את הצדיקים בצרה יותר מג' ימים וכמו שנתבאר אצל וצומו עלי ג' ימים.

10. פחד יצחק: פורים לד

והנה בשנה מעוברת קוראין את המגלה באדר שני. וטעמא משום דסמכינן פורים לגאולת מצרים. ועלינו לדעת, כי כשם שגאולה מצרים יש לה "אנכי" משלה: אנכי--אשר הוצאתיך מארץ מצרים. כמו כן יש לה גם לגאולת פורים. "אנכי" משלה: אנכי הסתר אסתיר (אסתר מן התורה מנין שנאמר אנכי הסתר אסתיר) כלומר שתי דרכים יש לה לכנסת ישראל להכיר את האנכי, ע"י גאולת מצרים, ועוד ע"י גאולת פורים. ההכרה שכנסת ישראל מכירה את האנכי ע"י יציאת מצרים, היא דוגמת האדם המכיר את חברו בעזרת כלי האור שניתן לו; ואילו ההכרה שכנסת ישראל מכירה את האנכי ע"י הגאולה דהסתר אסתיר, היא דוגמת ההכרה שאדם מכיר חברו ע"י שלמד את עצמו להכירו בעזרת חוש אחר מלבד חוש הראיה. ומעתה נמשיך הקו הלאה; לכשיעלה עמוד השחר והשמש תצא בגבורתה. והאור של גילוי אלקות יהיה שבעתיים כאור החמה, כי אז בודאי שאותם כלי אור שכנסת ישראל היתה זקוקה להם מקודם. יתבטלו בדרך ממילא. ולכן, כל המועדים שהם זכר ליציאת מצרים, לכשיבא היום אשר בו תהיה הגאולה העתידה עיקר וגאולה מצרים טפל. והרי יש בכלל מאתים מנה גם כל המועדים יתכללו כאור השמש של גאולה. אלא דכל זה הוא בשאר המועדים, דיסודם הוא האור של גאולה מצרים; אבל גאולת דפורים אשר על ידה כנסת ישראל לימדה את עצמה להכיר את האנכי גם בחשך ובהסתר בודאי שזה ישאר קנין עולם בנפשה של כנסת ישראל אפילו לאחר שיעלה עמוד השחר. כל המועדים בטלים חוץ מפורים שנאמר וזכרם לא יסוף מזרעם.

10. Pachad Yitzhak: Purim 34

Behold, in a Jewish leap year (*shana m'uberet*), the Megilla is read during Adar II. The reason is that we juxtapose the salvation of Purim to the salvation of Egypt.

We must understand the following: the salvation of Egypt has a statement of "I am God" (*Anochi* - Ex. 20:2): I am the Lord Your God who took you out of Egypt." So too, the salvation of Purim has its own "I am God" (Deut 31:18): "I, God, will keep my Face hidden." This is related to the Talmud's question - "where in the Torah do we find an allusion to Esther? *Anochi hasteir asteer* (I [God] will hide my Face). This is to say, the Jewish people have two ways of recognizing the *Anochi*/God: through the salvation of

Egypt, and through the salvation of Purim.

Discerning God through the salvation of Egypt is like the person who recognizes others with the help of a light; but discerning God through the salvation of Purim is like the person who uses other senses of their own.

And we can continue to follow this line of thinking. When dawn ultimately breaks, and the sun shines brightly, the "light of the sun shall become seven-fold" (Is. 30:26) - the perception of God's light shall become seven-fold the light of the sun. Because of this, the "lights" that the Jewish people had previously needed will no longer be necessary, and will automatically be nullified.

And therefore, all of the holidays which are remembrances of the Exodus from Egypt: when the future day will come, that a future salvation will become primary and past salvations will be subsidiary, all of these holidays will become absorbed within the light of the future salvation. However, all of this is only true regarding the other holidays, whose core event is the Exodus. But Purim, during which the Jews taught themselves to discern the *Anochi* from within darkness and hiding - certainly this power/strength will remain in the soul of the Jewish people even after the future dawn will break. All the holidays will be nullified, except for Purim, as the verse states: "its memory will never cease."

11. John Keats, Letters, 19 February, 1818

Now it appears to me that almost any Man may like the Spider spin from his own inwards his own airy Citadel – the points of leaves and twigs on which the Spider begins her work are few and she fills the Air with a beautiful circuiting ....

....[L]et us not therefore go hurrying about and collecting honey-bee like, buzzing here and there impatiently from a knowledge of what is to be arrived at: but let us open our leaves like a flower and be passive and receptive – budding patiently under the eye of Apollo and taking hints from every noble insect that favors us with a visit ....

12. Henry James, "The Art of Fiction"

[Experience] is an immense sensibility, a kind of huge spider web of the finest silken threads suspended in the chamber of consciousness, and catching every air-borne particle in its tissue .... It takes to itself the faintest hints of life, it converts the very pulses of the air into revelations ....